

RETS
Renewable Energies Transfer System

Konvencija županov

Avtor članka je Vasile Rugina, ICEMENERG – Bukarešta, Romunija, maj 2012

Po sprejetju energetske-podnebnega paketa EU leta 2008 je Evropska komisija uvedla Konvencijo županov, da bi z njeno pomočjo odobrila in podprla prizadevanja lokalnih oblasti pri izvajanju politik trajnostne energije. Lokalne vlade dejansko igrajo ključno vlogo pri blaženju posledic podnebnih sprememb. Ta vloga je še pomembnejša, če pomislimo, da so za 80 % porabljene energije in emisij CO₂ odgovorna prav mesta.

Konvencija županov je splošno sprejeto evropsko gibanje, v katerem sodelujejo lokalne in regionalne oblasti, ki so se prostovoljno zavezale k izboljšanju energetske učinkovitosti in uporabi obnovljivih virov energije na svojih območjih. Podpisniki Konvencije si prizadevajo, da bi izpolnili in preseгли cilj Evropske unije emisije CO₂ do leta 2020 znižati za 20 % z zvišanjem energetske učinkovitosti in razvojem obnovljivih energetskih virov. Podpisniki so predstavniki različno velikih naselij, od majhnih vasi do največjih urbanih aglomeracij, ki so h Konvenciji županov pristopili prostovoljno.

Da bi njihova politična zaveza obrodila sadove v obliki dejanskih ukrepov in projektov, se podpisniki Konvencije zlasti zavezujejo, da bodo pripravili inventar emisij in v enem letu po pristopu predložili akcijski načrt za trajnostno energijo, v katerem bodo opredelili ključne ukrepe, ki jih nameravajo izvesti. Akcijski načrt za trajnostno energijo (SEAP) je ključni dokument, v katerem podpisnik Konvencije predstavi načrt za doseganje ciljnega znižanja emisij CO₂ do leta 2020. Določa dejavnosti in ukrepe za doseganje ciljev skupaj s časovnimi okviri in dodeljenimi odgovornostmi. Podpisniki Konvencije lahko sami izberejo obliko načrta SEAP pod pogojem, da je ta skladen z načeli, določenimi v smernicah Konvencije za akcijske načrte SEAP.

Poleg prihranka energije ukrepi podpisnikov zagotavljajo še druge rezultate: ustvarjanje strokovnih in stabilnih delovnih mest, ki bodo ostala v kraju uvedbe; bolj zdravo okolje in višja kakovost življenja; izboljšana konkurenčnost gospodarstva in večja energetska neodvisnost. Ti ukrepi so primeri, ki bi jim naj drugi sledili, zlasti z upoštevanjem »modelov odličnosti«, tj. podatkovne zbirke najboljših praks, ki so jih zagotovili podpisniki Konvencije. Modeli odličnosti so reprezentančni primeri lokalnih pobud, na katere so podpisniki, koordinatorji in podporniki Konvencije še posebej ponosni ter jih vidijo kot koristne ukrepe, ki bi lahko zagotovili koristi tudi drugim lokalnim oblastem, pokrajinam, regijam ali omrežjem.

Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj

Čeprav vse večje število občin kaže politično voljo za podpis Konvencije, vselej nimajo na voljo zadostnih finančnih in tehničnih sredstev za izpolnjevanje zavez, ki bi jih s tem sprejele. Zato je bil v okviru Konvencije javnim upravam in omrežjem, ki lahko podpisnikom pomagajo pri izpolnjevanju njihovih visoko zastavljenih ciljev, podeljen poseben status.

Pomembno vlogo pri tej dejavnosti igrajo koordinatorji Konvencije. Evropska komisija »koordinatorje Konvencije« opredeljuje kot tiste člane javne uprave, ki zagotavljajo strateško usmerjanje, finančno in tehnično podporo občinam, ki pristopijo h Konvenciji županov, vendar nimajo potrebnih znanj in/ali sredstev za izpolnjevanje svojih obveznosti. Komisija razlikuje med območnimi koordinatorji, tj. subnacionalnimi decentraliziranimi organi (vključno s pokrajinami, regijami in javnimi združenji občin), in nacionalnimi koordinatorji, tj. nacionalnimi javnimi organi (vključno z nacionalnimi energetske agencijami in ministrstvi za energijo).

Mreža lokalnih oblasti, znanih kot podporniki Konvencije, se zavezuje k zagotavljanju čim večjega vpliva pobude s promocijskimi dejavnostmi, sklepanji partnerstev s svojimi člani in uvedbo platform za delitev izkušenj. Evropska komisija opredeljuje »podpornike Konvencije« kot evropske, nacionalne in regionalne mreže in združenja lokalnih oblasti, ki z lobiranjem, komuniciranjem in mrežnim povezovanjem promovirajo pobudo Konvencije županov in podpirajo obveznosti njenih podpisnikov.

Urad Konvencije županov (CoMO) pod upravljanjem konzorcija mrež, ki predstavljajo lokalne in regionalne oblasti, vsakodnevno zagotavlja promocijsko, tehnično in administrativno pomoč podpisnikom in pospeševalcem Konvencije. Urad Konvencije županov (CoMO), ki ga je ustanovila in ga financira Evropska komisija, je odgovoren za usklajevanje in dnevno upravljanje pobude. Podpisnikom zagotavlja administrativno podporo in tehnične napotke, pospešuje mrežno povezovanje med interesnimi skupinami Konvencije ter zagotavlja promocijo njihovih dejavnosti. CoMO upravlja konzorcij evropskih mrež, ki predstavljajo lokalne in regionalne oblasti, pod vodstvom združenja Energy Cities, ki ga sestavljajo Svet evropskih občin in regij (CEMR) ter mreže Climate Alliance, Eurocities in Fedarene. Naslov Urada Konvencije županov je: 1 Square de Meeûs, B-1000 – Bruselj (Belgija).

Konvencija poleg podpore Evropske komisije uživa polno institucionalno podporo, vključno s podporo Odbora regij, ki pobudo podpira že od samega začetka, Evropskega parlamenta, kjer sta potekali prvi dve

podpisni slovesnosti, in podpora Evropske investicijske banke, ki lokalnim oblastem pomaga pri odkrivanju njihovih investicijskih potencialov.

Podpisnike skozi postopek vodijo številni orodja in metodologije, ki so bili razviti v sodelovanju z uradom CoMO. Tehnično in metodološko gradivo je na voljo na spletni strani http://www.eumayors.eu/index_en.html.

Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj

